

25. ज्ञानिविज्ञानिनो Vet. in LA. (III) 31, 19.

विज्ञानीय (wie eben) am Ende eines comp. die Lehre von — behandelnd Suçr. 1, 48, 2. विष् 2, 231, 9. 306, 16. 307, 12. Verz. d. Oxf. H. 304, a, 2. 7. 8. 11. 23. 36. 303, b, 2. 7. 308, a, 12.

विज्ञानेश्वर m. N. pr. eines Gelehrten GILD. Bibl. 459. fgg. Verz. d. B. H. No. 1028. 1128. 1403. Verz. d. Oxf. H. 262, b, No. 632. 279, a, 48. 356, a, No. 842. fgg. HALL 173. 177. 183. 192.

विज्ञापन (vom caus. von 1. ज्ञा mit वि) n. eine Mittheilung —, ein Gesuch, das ein Niederer an einen Höheren richtet, KATHĀS. 31, 58. 103, 127. कृत° adj. 27, 30. f. घ्रा dass. RAGH. 17, 40. KUMĀRAS. 7, 93.

विज्ञापनीय (wie eben) adj. 1) mitzutheilen, zu melden: (तव) कियानिक् वा अर्थविशेषो विज्ञापनीयः स्यात् BHĀG. P. 6, 9, 41. — 2) dem (von einem Niedereren) eine Mittheilung zu machen ist: तया पुनरपि विशङ्कमथैव राजा विज्ञापनीयो देव u. s. w. इति DAÇAK. 86, 9. fgg.

विज्ञाप्य (wie eben) adj. 1) mitzutheilen, zu melden: विज्ञाप्यं कुरु मे MBH. 6, 2965. श्रूयतां मम विज्ञाप्यम् HARIV. 4310. 10064. 10347. R. 4, 33, 21. 6, 33, 20. 7, 36, 54. 59, 4, 27. 3, 11. PRAB. 31, 4. BHĀG. P. 6, 16, 46. 8, 6, 14. PAÑĀT. 19, 6. 10. ed. ORN. 33, 18. 36, 25. — 2) dem (von einem Niedereren) eine Mittheilung zu machen ist: अथयं तु मया सर्वं विज्ञाप्यस्त्वं नराधिप ich muss dir Alles mittheilen MBH. 7, 4247. तौ हि दुःखार्तो विज्ञाप्यौ वचनादि मे 9, 3599. 14, 2568. R. GORR. 1, 80, 21. 2, 58, 17. 20. 40, 32. 5, 66, 25. KATHĀS. 121, 263.

विज्ञाय (von 1. ज्ञा mit वि) adj. s. बल°.

विज्ञेय (wie eben) adj. 1) zu erkennen, erkennbar ÇAT. BR. 14, 7, 4, 30. 3, 23. MĀND. UP. 7. BHĀG. P. 10, 80, 31. SARVADARÇANAS. 73, 1. विज्ञेयमनुमेयमिति सेयं विरुद्धा भाषा 22, 11. विज्ञेयानुमेयत्ववाद 13. MBH. 12, 3840. आगमिष्याम्यहं श्रुती विज्ञेयस्तेन 3, 12778. R. 4, 1, 31. रक्तैः परुषैश्चाराः श्मश्रुभिरत्यैश्च विज्ञेयाः VARĀH. BRH. S. 68, 57. स्वस्तिक° R. 2, 89, 12. fg. रूतविज्ञेयसारसाः 3, 22, 23. RAGH. 4, 62. परमविज्ञेयः सतां धर्मः Spr. 3284. सु° KATHOP. 1, 21. घ्र° M. 1, 5. 12, 29. BHAG. 13, 15. — 2) was man zu wissen hat: शतं चैवात्र विज्ञेयं श्लोकाः पञ्चाशदेव तु so v. a. man wisse, dass R. GORR. 1, 4, 60. फलकुमुदसंप्रवृद्धि वनस्पतीनां विलोक्य विज्ञेयम्। मुलभवं द्रव्याणाम् VARĀH. BRH. S. 29, 1. तेषां निष्ठा तु विज्ञेया विद्वद्भिः सप्तमे पदे M. 8, 227. इत उर्ध्वं वक्ष्यमाणाः प्रत्यया भूतकालिके धात्वर्थे विज्ञेयाः Schol. zu P. 3, 2, 84. — 3) zu erkennen —, anzusehen als, zu halten für: स ब्रह्मेति विज्ञेयः KAUSH. UP. 1, 7. वाल्मीयशतभागस्य शतधा कल्पितस्य च। भागो जीवः स विज्ञेयः ÇVETĀÇV. UP. 5, 9. श्रुतिस्तु वेदे विज्ञेयः M. 2, 10. 81. स विज्ञेयो त्रितेन्द्रियः 98. 171. 8, 133. JĀG. 1, 95. MBH. 2, 2122. HARIV. 9970. R. 5, 77, 12. 86, 18. Spr. 809 (II). उन्मत्त इति विज्ञेयः 1301, v. 1. (II). 4311. ÇRUT. 2. 36. BHAR. beim Schol. zu ÇĀK. 9, 6. VARĀH. BRH. S. 3, 47. 11, 15. 14, 16. BHĀG. P. 3, 11, 1. — Vgl. दुर्विज्ञेय, भाग°.

विज्ञेय (2. वि + 3. ज्ञा) adj. nicht beseht: धनुम् VS. 16, 10. विज्ञं कृत्वा मरुद्धनुः R. 3, 6, 10. BHĀG. P. 5, 2, 7. — Vgl. विज्ञाप्य und सज्य.

विज्वर (2. वि + स्वर) adj. (f. घ्रा) 1) fieberfrei KATHĀS. 71, 125. — 2) frei von Seelenschmerz, wohlgemuth, guter Dinge MBH. 3, 16472. 16917. 3, 271. 8, 1669. R. 1, 1, 84 (89 GORR.). 46, 14. R. GORR. 1, 46, 35. 7, 6, 21. 81, 14. RĪGĀ-TAR. 8, 2003. BHĀG. P. 3, 14, 18. 6, 13, 1. 9, 5, 10. fg. — Statt विज्वरा स्वरया त्यक्ता HARIV. 10918 liest die neuere Ausg. richtig वि-

जराश्र जरां त्यक्ता.

विज्ञामर n. das Weisse im Auge ÇABDĀRTHAK. bei WILSON und ÇKDR. ohne Angabe einer best. Autorität. विज्ञामर WILSON in der 2ten Aufl. विज्ञोली f. = पङ्क्ति, घ्रावली Reihe u. s. w. TRIK. 2, 4, 1.

विट्, वैटि DrĀTUP. 9, 29 (शब्दे). = विट् VOP. in DrĀTUP. 9, 30.

विट m. AK. 3, 6, 2, 17. 1) = पिङ्ग TRIK. 3, 1, 6. 3, 104. H. 331. an. 2, 98. fg. MED. 1. 27. HĀR. 228. = वातपुत्र 139. = वेण्यापति HALĀJ. 2, 227. ein leichtsinniger Geselle, ein Schwindler KATHĀS. 6, 51. 54. 32, 167. PRAB. 36, 9. in der Umgebung eines leichtsinnigen Frauenzimmers so v. a. Galan, Hurenjäger BHAR. NĀṬYAC. 18, 46. 96. 34, 105. DAÇAK. 2, 8. 3, 44. 49. SĀH. D. 21, 4. 50, 1. 77. fg. 83. 812. fg. PRATĀPAR. 5, a, 7. 20, a, 6. MRĀKḤ. 11, 4. Spr. 918. 1406. 3219. 3336. ÇIÇ. 4, 48. DAÇAK. 61, 6. PAÑĀT. 186, 1. 199, 9. Vet. in LA. (III) 20, 12. in der Umgebung eines Fürsten so v. a. Schranze, Schmarotzer, Speichellecker MRĀKḤ. 9, 16. fgg. 67, 17. Spr. 726. 1393 (II). 2322. 2760. 4673. RĪGĀ-TAR. 1, 358. fg. 2, 67, 3. 153. 4, 662. 667. 3, 202. 351. 367. 376. 400. 6, 153. 155. 158. 167. 324. MĀRK. P. 68, 26. Am Ende eines comp. als tadelnder Ausdruck gaṇa खसूयादि zu P. 2, 1, 53. — 2) Maus TRIK. 3, 3, 104. H. an. MED. HĀR. 228. — 3) Acacia Catechu Willd. (s. खदिर) diess. — 4) Orangenbaum ÇABDAM. im ÇKDR. — 5) eine Art Salz (s. विड) TRIK. H. an. MED. HĀR. — 6) N. pr. eines Berges diess. — 7) = प्रांचलोक्त (!) TRIK. — 8) = विटप BHAR. im DVIRĀPAK. nach ÇKDR.

विटक m. pl. N. pr. einer Völkerschaft, wohl = लम्पाक VARĀH. BRH. S. 16, 2.

विटङ्क m. n. gaṇa अर्थचादि zu P. 2, 4, 31. 1) Taubenhaus, Vogelhaus AK. 2, 2, 15. H. 1010. HALĀJ. 2, 148. R. 2, 80, 20. R. GORR. 2, 87, 23. ÇIÇ. 3, 55. BHĀG. P. 9, 10, 17 (am Ende eines adj. comp. f. घ्रा). तोरणविटङ्कस्थं कृन्मुत्तम 5, 39, 19. शाखाविटङ्केर्वनाणां त्रियमापौरितस्ततः HARIV. 3338. (रथोत्तमम्) मसारगत्त्वर्कमपैविटङ्केर्विभूषितम् MBH. 12, 1585 nach einer von NILAK. erwähnten Variante. सभारण्यविटङ्कवत् (भारतुम्) 1. 88. — 2) die höchste Spitze; im Prākṛit: महीकूरविटङ्के MĀLATIM. 166, 2. — 3) Verzierung, Schmuck: अलकविटङ्ककोपल (= अलकालंकृतकोपल Comm.) BHĀG. P. 10, 33, 16. परार्थकेयूरकुण्डलकिरीटविटङ्कवेषो (विटङ्क = सुन्दर Comm.) 3, 13, 27. — 4) अङ्क° BHĀG. P. 5, 2, 10 nach dem Comm. = नितम्ब.

विटङ्कक m. n. = विटङ्क 1) ÇABDAR. im ÇKDR.

विटङ्कपुर n. N. pr. einer Stadt KATHĀS. 23, 35. 38. 26, 115. 82, 16.

विटङ्कित adj. in den zwei unter टङ्क mit वि aufgeführten Stellen ist nach genauerer Erwägung doch auf विटङ्क zurückzuführen; der Comm. erklärt das Wort an der ersten Stelle durch अलंकृत, an der zweiten durch शोभित, also verziert, geschmückt.

विटप UNĀDIS. 3, 145. m. n. gaṇa अर्थचादि zu P. 2, 4, 31. TRIK. 3, 3, 14. SIDDH. K. 249, a, 12. 1) m. n. (das n. nicht zu belegen) Ast, Zweig, Ranke; = विस्तार AK. 2, 4, 4, 14. H. 1124. an. 3, 446. MED. p. 22. HALĀJ. 2, 26. = शाखा H. an. MED. = पल्लव TRIK. 3, 3, 279. H. an. MED. प्रवृद्धविटपैर्वृत्तेः MBH. 1, 2850. कुत्रानां विटपेषु 3, 11586. सस्कन्धविटपैर्दुमैः 16391. 4, 814. R. 4, 18, 23. विटप, शाखा, अङ्कुर MBH. 12, 9118. R. 3, 79, 7. 5, 20, 21. RAGH. 8, 46. KUMĀRAS. 6, 41. ÇĀK. 31. VIKR. 39, 2. ÇIÇ. 4.